

Rozpoznávání tištěných znaků pomocí LVQ sítí

Neuronové sítě 2006/2007

Jan Hroník, Pavel Krč

Zadání problému

- Rozpoznávání tištěných znaků pomocí jednoduchých statistik získaných z rastrové podoby znaku (např. po skenování papírové předlohy)
  - Neřešíme předzpracování, zajímá nás pouze proces identifikace znaku
    - Vstup: hodnoty statistik
    - Výstup: přiřazení k jedné z 26 tříd (velká písmena latinské abecedy)
-

Návaznost

- Stejný problém řešili v roce 2005
Rudolf Kadlec a Jiří Šejnoha
  - Vstupní data pocházejí z databáze
Delve z University of Toronto
(<http://www.cs.toronto.edu/~delve/>)
    - Sbírká vstupních dat pro různé metody učení
    - My řešíme problém *letter*
-

Vstupní data

- ❑ Celkem 20 000 vzorků písmen
  - ❑ Přibližně rovnoměrné rozdělení znaků A – Z
  - ❑ Písmena jsou tištěna 20 různými fonty, přidán šum
  - ❑ Každý vzorek se skládá z 16 statistických charakteristik a určení správné třídy
-

Charakteristiky znaku

---

1. x-box - horizontal position of box (integer)
  2. y-box - vertical position of box (integer)
  3. width - width of box (integer)
  4. high - height of box (integer)
  5. onpix - total # on pixels (integer)
  6. x-bar - mean x of on pixels in box (integer)
  7. y-bar - mean y of on pixels in box (integer)
  8. x2bar - mean x variance (integer)
  9. y2bar - mean y variance (integer)
  10. xybar - mean x y correlation (integer)
  11. x2ybr - mean of $x * x * y$ (integer)
  12. xy2br - mean of $x * y * y$ (integer)
  13. x-ege - mean edge count left to right (integer)
  14. xegvy - correlation of x-ege with y (integer)
  15. y-ege - mean edge count bottom to top (integer)
  16. yegvx - correlation of y-ege with x (integer)
-

Přístup k řešení

- Kadlec & Šejnoha řešili problém pomocí *dopředných vrstevnatých sítí* učením algoritmem *backpropagation*
  - Kvůli časovým a paměťovým nárokům nakonec rozpoznávali jen polovinu (13) tříd
  - Dosáhli nejlepší účinnosti **90,5%** při konfiguraci 16–28–13
-

Přístup k řešení (2)

- My jsme zkusili řešit problém pomocí *Kohonenových sítí* učených s učitelem pomocí algoritmu *LVQ*
  - Rozpoznávali jsme všech 26 tříd na různě velkých vzorcích dat i na celé vstupní množině
-

Postup trénování

- Síť jsme ladili v prostředí *MATLAB* s využitím *Neural network toolboxu* pomocí naprogramovaného skriptu
  - Vstupní data jsme rozdělili v poměru 65:35 na *trénovací* a *ověřovací*
  - Bylo třeba ladit několik parametrů v široké škále hodnot:
    - Typ algoritmu (LVQ1 vs. LVQ2)
    - Počet neuronů (26 – cca. 800)
    - Koeficient učení (*learning rate*)
    - Počet epoch učení
  - Test výhodnosti aplikace PCA analýzy
-

Postup trénování (2)

- Z důvodu časové náročnosti jsme trénovali na více strojích zároveň
  - Trénování probíhalo jak dávkově (pevný počet epoch), tak interaktivně (sledováním průběhu, čekáním na stabilizaci)
  - Na celých vstupních datech trvalo jedno trénování (s pevnými parametry) několik hodin
  - Používali jsme i menší vzorky vstupních dat
    - Značně rychlejší učení
    - Většina parametrů se téměř shodovala
    - Větší tendence k přeučení
-

Ladění parametrů

Typ algoritmu

- V několika různých konfiguracích jsme zkoušeli algoritmus *LVQ2*
  - Většinou byl znatelně horší než *LVQ1*, někdy se vůbec nezačal učit
  - Proto jsme dále používali pouze *LVQ1*
-

Ladění parametrů PCA analýza

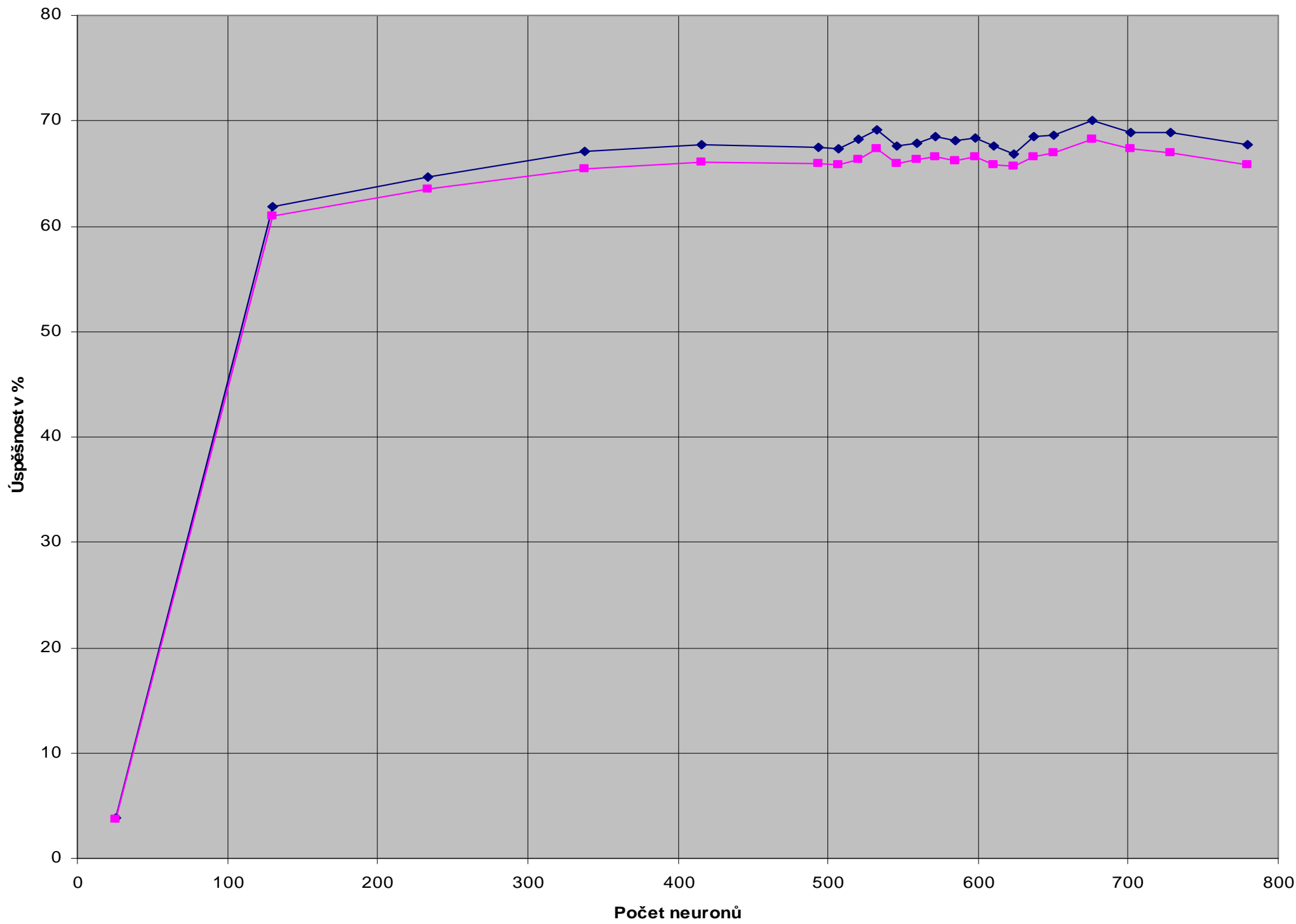
- ❑ Vzhledem k povaze vstupních dat se nabízelo použití PCA analýzy
  - ❑ Použili jsme PCA analýzu z toolboxu
  - ❑ Po vyladění parametrů analýzy se díky ní zrychlilo učení o jednotky až desítky procent, ale pouze na větších množstvích dat
-

Ladění parametrů

Počet neuronů

- Nabízelo se několik rozumných odhadů pro počet neuronů
    - 26 výstupních tříd (předpokládá se podobnost fontů)
    - $26 \text{ tříd} * 20 \text{ fontů} = 520 \text{ shluků}$
    - Případně i více kvůli snadnějšímu učení
  - Zkoušeli jsme i hodnoty mezi odhady
-

—◆— Úspěšnost na trénovací množině —■— Úspěšnost na ověřovací množině

Ladění parametrů

Koeficient učení

- Koeficient učení má přímou souvislost s ideálním počtem epoch a s kvalitou výsledku
  - Na plných datech jsme našli ideální hodnotu **0,01**
    - Vystačí s rozumným počtem epoch (40)
    - Další snižování nepřináší znatelně lepší výsledky
    - Vyšší hodnoty dávají znatelně horší výsledky
-

Ladění parametrů

Závislost *learning rate* vs. počet epoch (méně dat)

Koeficient učení	0,2	0,1	0,01	0,001
Počet epoch pro stabilizaci	100	120	250	1700
Úspěšnost na trénovací množině	69%	75%	78%	78%
Úspěšnost na ověřovací množině	14%	34%	37%	31%

Celkový výsledek

- Nejlepší dosažená úspěšnost: **70,33%** na ověřovacích datech
    - Kompletní vstupní množina
    - LVQ1, PCA analýza
    - **676** neuronů
    - Koeficient učení **0,01**
    - **297** epoch, podobné výsledky již od 40 epoch, stabilizace na cca. 120 epochách
    - 14 hodin učení
-

Závěr

- ❑ Celkový čistý výpočetní čas *cca. 50 hodin*
  - ❑ Nedosáhli jsme sice tak dobrých výsledků jako Kadlec & Šejnoha, zato však na všech třídách
  - ❑ Ověřili jsme použitelnost LVQ sítí pro daný typ úlohy
-